

PROTOCOL VEILIG LEERLINGENVERVOER EN VEILIG VERVOER TEN BEHOEVE VAN DE KINDEROPVANG

Versie 26 mei 2020 (vervangt versie 24 april 2020)

Inleiding: COVID-19 in Nederland, een risico op het werk

Dit protocol is opgesteld door Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV), de landelijke vereniging van ondernemers in het zorg- en taxivervoer, samen met de vakbonden FNV en CNV Vakmensen. Het is het sectorprotocol voor het leerlingenvervoer en het vervoer voor de kinderopvang. De sector wil op deze manier, passend binnen de kaders van het Kabinet, de op 21 april jl. [afgekondigde besluiten](#), de op 19 mei jl. [afgekondigde besluiten](#) en de adviezen van het RIVM, meewerken om het vervoer zo goed, verantwoord en snel mogelijk weer op te kunnen starten/uit te kunnen voeren.

In dit protocol wordt ingegaan op veiligheids- en hygiëne-aspecten waar rekening mee gehouden moet worden als het vervoer weer wordt opgestart. Volgens de Arbowet is de werkgever verplicht de veiligheid en gezondheid van zijn werknemers te waarborgen en dit protocol kan gezien worden als onderdeel van de 'Arbocatalogus' voor de sector en de RI&E van het bedrijf.

Dit protocol kan worden aangepast naar aanleiding van ervaringen uit de praktijk en nieuwe inzichten of besluiten vanuit de Rijksoverheid of het RIVM. Het is een levend document. Bij de uitvoering van het vervoer is de sector niet gehouden aan het onmogelijke.

Introductie

Dit sectorprotocol is van toepassing op de volgende terreinen, die vanaf 11 mei jl. weer open zijn, op 2 juni a.s. open gaan, dan wel vanaf 8 juni verder opschalen:

- Het basisonderwijs is in deeltijd open. Althans: ze zijn volledig open, maar de leerlingen komen in deeltijd (om de dag of verdeeld over ochtend/middag). Vanaf 8 juni a.s. gaat de BSO weer volledig open.
- Het speciaal (basis) onderwijs is volledig open
- De buitenschoolse opvang (BSO) volgt hetzelfde regime als de basisscholen. Zij zijn alleen open voor en na schooltijden. Op dagen dat kinderen naar school gaan, is de BSO voor hen beschikbaar. Op andere dagen niet. Vanaf 8 juni a.s. gaat de BSO weer volledig open.
- Het voortgezet (speciaal) onderwijs (vso) is per 11 mei nog niet van start gegaan en gaat per 2 juni a.s. van start.
- De Kinderdienstencentra (KDC's) zijn volledig open¹.

---

¹ Dit vervoersprotocol ziet toe op leerlingen en kinderen in de leeftijdscategorie basisonderwijs voor deze centra.

Voor het vervoer betekent het dat het vervoer van leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen in het basisonderwijs weer naar school gaan en dat het zogenaamde 'afstandsvervoer' (kinderen die vanwege niet in de buurt zijn van een speciale basisschool of een basisschool die vanwege een bepaalde geloofsovertuiging verder weg ligt) ook weer van start is gegaan.

Het sectorprotocol biedt uitgangspunten voor alle hierboven genoemde vormen van vervoer.

Gelet op de bepalingen in dit protocol is het van belang dat de vervoerders voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden en dat hierover tussen opdrachtgever, school, kinderopvang organisatie en vervoerder(s) duidelijke en werkbare afspraken worden gemaakt. Ook omdat er mogelijk lokaal vragen kunnen spelen, zoals: zijn er voldoende leerkrachten en zijn er voldoende chauffeurs.

Overleg in een vroeg stadium maakt het mogelijk de opstart van het vervoer goed te laten verlopen. Dat betekent dat vervoerders, scholen, kinderdienstencentra, kinderopvangorganisaties en gemeenten gedurende de mei vakanties beschikbaar moeten zijn om tot goede afspraken te kunnen komen.

De protocol bevat de volgende onderdelen:

1. Algemene hygiëne maatregelen
2. A. Algemene uitgangspunten voor het vervoer leeftijdscategorie basisonderwijs
2. B. Uitgangspunten voor het vervoer voorgezet speciaal onderwijs (vso)
3. Uitgangspunten bij het ophalen en afzetten
4. Uitgangspunten voor de scholen, kinderdienstencentra en kinderopvang organisaties
5. Uitgangspunten voor de gemeenten, kinderdienstencentra en kinderopvang organisaties (als opdrachtgevers van het vervoer)
6. Uitgangspunten voor bedrijfslocaties van vervoerders

Voor het zorgvervoer en taxivervoer (vervoer voor de consumentenmarkt en zakelijke markt) gelden aparte protocollen, die nog beschikbaar zullen komen. En het protocol van het RIVM, *Noodzakelijk zittend vervoer van personen met (klachten passend bij) COVID-19*, dat geldt daar waar dit soort personen worden vervoerd.

1. Algemene hygiëne maatregelen

- a) Was regelmatig uw handen
  - 20 seconden lang met water en zeep, daarna handen goed drogen
  - Voordat u naar buiten gaat, als u weer thuis komt, als u uw neus heeft gesnoten, natuurlijk voor het eten en nadat u naar de wc bent geweest.
- b) Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
- c) Gebruik papieren zakdoekjes om uw neus te snuiten en gooi deze daarna weg
  - Was daarna uw handen
- d) Schud geen handen
- e) Houd 1,5 meter afstand (2 armlengtes) van anderen
  - Dit geldt voor iedereen op straat, in winkels en op het werk. Maar niet thuis en ook niet op straat als het mensen zijn uit uw gezin of huishouden.
  - Door 1,5 meter afstand te houden is de kans kleiner dat mensen elkaar besmetten.

- Kinderen, in de basisschoolleeftijd, hoeven onderling geen 1,5 meter in acht te nemen.
- f) Heeft u verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest of verhoging tot 38 graden Celsius? Blijf thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Laat anderen boodschappen doen, of laat ze bezorgen, zorg dat een ander de hond uitlaat. Voor huisgenoten zonder klachten gelden de regels die voor iedereen gelden (zie boven). Als u 24 uur lang geen klachten heeft, mag u weer naar buiten.
- g) Heeft u verkoudheidsklachten en koorts (38 graden Celsius of hoger) en/of benauwdheid: blijf thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Heeft u huisgenoten, dan mogen zij ook niet naar buiten; alleen wie geen klachten heeft, mag even boodschappen doen. Huisgenoten werkzaam in cruciale beroepen en vitale processen zijn hiervan uitgezonderd; zij blijven thuis als zij klachten met koorts en/of benauwdheid hebben. Als iedereen 24 uur geen klachten heeft, mag u weer naar buiten. Voor meer informatie over de leefregels thuis: [kijk op de website van het RIVM](#).

2. A. Algemene uitgangspunten voor het vervoer leeftijdscategorie basisonderwijs

- a) Vervoerders dragen er zorg voor dat de algemene hygiëne maatregelen en de andere richtlijnen van toepassing op het vervoer uit dit protocol worden nageleefd.
- b) De scholen, kinderdienstencentra, kinderopvangorganisaties en instellingen zijn verantwoordelijk voor de naleving van de richtlijnen en protocollen die voor respectievelijk de scholen, kinderdienstencentra en kinderopvangorganisaties gelden.
- c) Ouders/leerlingen volgen de adviezen van RIVM en/of koepels van scholen/kinderopvangorganisaties/instellingen voor wat betreft de vraag welke kinderen naar school of een kinderopvang kunnen.
- d) Start van het vervoer is in principe gelijk aan de wijze zoals dat vóór de corona crisis werd uitgevoerd, waarbij uitgegaan wordt van reguliere en volledige openstelling van deze scholen/kinderopvang/instellingen. Aanpassingen en wensen daarop moeten zo snel mogelijk worden overlegd met de vervoerders ten behoeve van een goede uitvoering.
- e) Voor kinderen/leerlingen geldt dat zij niet noodzakelijk minimale 1,5 meter afstand hoeven aan te houden (ten opzichte van elkaar), tenzij ze klachten ontwikkelen tijdens schooluren, kinderen met klachten blijven thuis. De chauffeur kan het vervoer dan ook op de reguliere manier uitvoeren, dat wil zeggen dat alle handelingen (denk aan gordel omdoen, rolstoel vastzetten etc.) door de chauffeur kunnen worden gedaan. Ouders dan wel personeel van school- of kinderopvang/instelling doen dat niet. Extra maatregelen (waaronder het dragen van persoonlijke beschermingsmaatregelen of het plaatsen van een fysieke afscheiding tussen chauffeur en kinderen) zijn niet nodig.
- f) Leerlingen die door de ouder normaal gesproken van hand in hand worden overgedragen of dragend worden overgedragen kunnen niet worden vervoerd. Hierbij is de minimale afstand van 1,5 meter tussen ouder en chauffeur immers niet in acht te nemen.
- g) Als normaal gesproken een begeleider mee gaat en het is ook echt noodzakelijk dat deze mee gaat (omdat anders een kind of leerling niet vervoerd kan worden), dan kan een begeleider mee. Van belang is dat de begeleiders geen klachten hebben en er voor zorgen dat tussen de chauffeur en de begeleider minimaal 1,5 meter afstand kan worden aangehouden.

Als de begeleider bijvoorbeeld een ouder of leraar is kan deze mee, maar probeer er wel voor te zorgen dat zo'n begeleider steeds dezelfde is, om de spreiding van contacten zoveel mogelijk te beperken.

Het zal maatwerk blijven en er moeten dus duidelijke afspraken gemaakt worden tussen scholen, vervoerders en eventuele begeleiders. Dit zal op lokaal niveau moeten gebeuren.

- h) Chauffeurs die in de risicogroep vallen kunnen het werk blijven doen, zolang er volgens de [richtlijnen van het RIVM](#) gewerkt wordt en met goede toepassing (en het voldoende beschikbaar zijn) van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en/of fysieke barrières (bijvoorbeeld schermen zoals in supermarkten). Er zijn momenteel situaties denkbaar waarin het werk wél een verhoogd gezondheidsrisico oplevert en extra bescherming redelijkerwijs of in praktische zin niet mogelijk is. In die gevallen verplicht de wet de werkgever om, na een goede risico-inschatting, werknemers met verhoogde kwetsbaarheid vrij te stellen van de desbetreffende werkzaamheden en waar mogelijk vervangend werk aan te bieden. Het gaat hier om maatwerk, waarbij individuele gezondheidsfactoren, de inhoud van het werk en de werkomstandigheden het vertrekpunt vormen. Over deze situaties treden werkgever en chauffeur in overleg en nemen bij twijfel contact op met de bedrijfsarts.
- i) Chauffeurs zijn door de werkgever voorzien van desinfectiemiddel of –doekjes om handen en eventueel contactpunten te kunnen reinigen.
- j) Zolang het voertuig uitsluitend en alleen gebruikt wordt voor het leerlingen- en/of kinderopvang vervoer is het niet noodzakelijk dat na elke route het voertuig gereinigd moet te worden. Indien een voertuig hier niet alleen voor gebruikt wordt, zal het voertuig tussendoor wel gereinigd moeten worden.

2. B. Uitgangspunten voor het vervoer voorgezet speciaal onderwijs (vso)

2.B.1 Algemeen

- a) Vervoerders dragen er zorg voor dat de algemene hygiëne maatregelen en de andere richtlijnen van toepassing op het vervoer uit dit protocol worden nageleefd.
- b) De scholen waar vandaan of waar naar toe kinderen/leerlingen worden vervoerd zijn verantwoordelijk voor de naleving van de richtlijnen en protocollen die voor respectievelijk de scholen gelden.
- c) Verzorgenden/leerlingen/personeel volgen de adviezen van RIVM en/of koepels voor wat betreft de vraag welke kinderen/leerlingen naar school kunnen.

2.B.2 Maatregelen in het vervoer

- a) Bij [aanvraag van de rit vraagt de vervoerder, het callcenter en/of de chauffeur \(daar waar de vervoerder/het callcenter geen rit-intake doet\) aan de kinderen/leerlingen of deze klachten heeft \(conform de richtlijnen van het RIVM, zie ook de bijlage bij dit protocol\)](#). Klachten? Dan kan een leerling/kind niet mee. Indien een kind/leerling zelf niet in staat is aan te geven of deze klachten heeft of niet, dan beantwoordt een ouder/verzorgende of begeleider de vragen. Als de chauffeur twijfels heeft of een kind/leerling wel klachtenvrij is, beslist de chauffeur of de leerling/kind wel of niet mee kan. Als een leerling/kind niet mee kan, laat de chauffeur dat het bedrijf weten.
- b) Vervoerder/callcenter houdt een overzicht bij van leerlingen/kinderen die zijn vervoerd. Zodat, indien noodzakelijk, tracering mogelijk is.

- c) Daar waar in een voertuig tussen chauffeur en kinderen/leerlingen, of tussen meerdere kinderen/leerlingen onderling de min. 1,5 meter in acht is te nemen, zijn geen extra maatregelen nodig².
- d) Daar waar het niet mogelijk is om de min. 1,5 meter in acht is te nemen in het voertuig, gebruikt de chauffeur een chirurgisch mondkapje³ en de kinderen/leerlingen een niet-medisch mondkapje⁴.
- e) Kinderen/leerlingen worden zo veel mogelijk vervoerd in groepen met een vaste samenstelling.

2.B.3 Specifieke situaties in het vervoer en te nemen maatregelen

- a) Daar waar leerlingen/kinderen in de leeftijd van het speciaal (basis) onderwijs tegelijk met leerlingen/kinderen in de leeftijd van het voortgezet speciaal onderwijs worden vervoerd, dragen de leerlingen/kinderen in de leeftijd van het speciaal (basis) onderwijs geen mondkapje. De leerlingen/kinderen in de leeftijd van het voortgezet speciaal onderwijs dragen een niet-medisch mondkapje.
- b) Een leerling/kind die door de ouder/verzorgende/personeelslid normaal gesproken van hand in hand worden overgedragen of dragend worden overgedragen kunnen worden vervoerd. Hierbij is het wel van belang dat ook de verzorgende/personeelslid een niet-medisch mondkapje draagt.
- c) Voor rolstoelvervoer gelden voor de chauffeur de volgende aanvullende richtlijnen:
  - a. Raak alleen de rolstoel en het vastzetsysteem aan
  - b. Maak de handrem van de rolstoel en andere zaken die aangeraakt moeten worden van de rolstoel eerst schoon
  - c. Blijf zoveel mogelijk achter een leerling/kind (houd maximaal mogelijke afstand, ook op de rolstoellift)
  - d. Blijf zo kort (in tijd) mogelijk voor een leerling/kind, alleen bij aan-/loshaken van de rolstoel
- d) Als normaal gesproken een begeleider mee gaat en het noodzakelijk is dat deze mee gaat (omdat de persoon anders niet vervoerd kan worden), dan mag een begeleider mee. Van belang is dat begeleiders geen klachten hebben en een niet-medisch mondkapje dragen.

---

² Daar waar kinderen/leerlingen in een thuissituatie leven waarin men geen afstand kan houden en gezamenlijke faciliteiten gebruikt, dan heeft de afstand van 1,5 meter in de taxi geen toegevoegde waarde. Hiermee wordt dus een huishouden bedoeld, zijnde het gezin, maar bijvoorbeeld ook een woongroep. Het is aan de opdrachtgever om aan vervoerder kenbaar te maken dat er sprake is van een 'huishouding', zodat vervoerder daarvan t.b.v. eventuele controles bewijs van kan laten zien. Leden van het huishouden hoeven onderling in het voertuig dus geen 1,5 meter in acht te nemen. Ook zijn nadere beschermingsmaatregelen tussen deze kinderen/leerlingen niet nodig, indien er geen andere kinderen/leerlingen meereizen. Tot de chauffeur wordt wel minimaal 1,5 meter in acht genomen, of er is een fysieke afscherming aanwezig tussen de chauffeur en de kinderen/leerlingen.

³ Voor het juiste gebruik van een chirurgisch mondkapje is een instructie beschikbaar:

<https://vimeo.com/403728699>

⁴ Het gaat hier om een niet-medisch mondkapje, zoals deze ook voor het OV zijn voorgeschreven. Zie ook:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2020/05/09/covid-19-niet-medisch-mondkapje> en <https://www.nen.nl/Normontwikkeling/NENspec-nietmedischmondkapjes.htm>

Probeer te regelen dat steeds dezelfde begeleider mee gaat, om het aantal contacten te beperken.

2.B.4 Aanvullende maatregelen voor, tijdens en na de rit

- a) Tijdens elke rit, en tussen ritten door, wordt er in het voertuig zoveel mogelijk geventileerd.
- b) De contactpunten in het voertuig (denk aan deurgreep, armluning, veiligheidsgordel en handgreep) worden extra schoongemaakt.

2.B.5 Verstrekking van middelen

- a) De kinderen/leerlingen (dan wel ouders/verzorgenden) dragen zelf zorg voor hun niet-medische mondkapjes.
- b) De chauffeurs krijgen de chirurgische mondkapjes van de werkgever. Chauffeurs zijn door de werkgever voorzien van desinfectiemiddel of –doekjes om handen en contactpunten te kunnen reinigen.

2.B.6 Risicogroepen en testbeleid

- a) Chauffeurs die in de risicogroep vallen kunnen het werk blijven doen, zolang er volgens de [richtlijnen van het RIVM](#) gewerkt wordt en met goede toepassing (en het voldoende beschikbaar zijn) van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en/of fysieke barrières (bijvoorbeeld schermen zoals in supermarkten). Er zijn momenteel situaties denkbaar waarin het werk wél een verhoogd gezondheidsrisico oplevert en extra bescherming redelijkerwijs of in praktische zin niet mogelijk is. In die gevallen verplicht de wet de werkgever om, na een goede risico-inschatting, werknemers met verhoogde kwetsbaarheid vrij te stellen van de desbetreffende werkzaamheden en waar mogelijk vervangend werk aan te bieden. Het gaat hier om maatwerk, waarbij individuele gezondheidsfactoren, de inhoud van het werk en de werkomstandigheden het vertrekpunt vormen. Over deze situaties treden werkgever en chauffeur in overleg en nemen bij twijfel contact op met de bedrijfsarts.
- b) Vanaf juni a.s. kunnen, voor zover de testcapaciteit vanuit de overheid daarvoor toereikend is, alle chauffeurs bij klachten getest worden.

3. Uitgangspunten bij het ophalen en afzetten

- a) Zorg er voor dat kinderen buiten klaar staan voordat de chauffeur komt voorrijden met het voertuig.
- b) Respecteer als ouders en personeel van school/kinderopvang dat rondom het voertuig de minimaal 1,5 meter wordt gerespecteerd. Kom niet in het voertuig. Laat de chauffeur (waar nodig) helpen met het in- en uitstappen, de gordels om doen, rolstoelen vastzetten e.d. Als het noodzakelijk is, kan een kind/leerling ook plaatsnemen op de passagiersstoel voorin.
- c) Ga als chauffeurs bij ouders thuis, op scholen of kinderopvang organisaties niet (mee) naar binnen. Houd ook buiten het voertuig ten opzichte van de kinderen en volwassenen zo veel mogelijk de minimaal 1,5 meter in acht. Blijf niet ‘hangen’ en kom niet onnodig vroeg bij scholen aan. In geval van wachten op de kinderen, blijf bij of in je voertuig.

- d) Als de chauffeur twijfels heeft of een kind/leerling wel klachtenvrij is, beslist de chauffeur of een kind/leerling wel of niet mee kan. Als deze niet mee kan, laat de chauffeur dat het bedrijf weten.

4. Uitgangspunten voor de scholen, kinderdienstencentra en kinderopvangorganisaties

- a) Neem voldoende tijd in acht om invulling te geven aan de opstart van het vervoer van en naar scholen en van en naar instellingen. Zodra er plannen zijn om vervoer op te starten, betrek de vervoerder(s), en ook de gemeenten (zijn bij het vervoer van en naar scholen opdrachtgever van het vervoer) daar direct bij, en stem af, met in achtneming van dit protocol, op welke wijze het vervoer, binnen welke termijn, verantwoord en veilig is op te starten. De beschikbaarheid van voldoende voertuigen, maar ook de beschikbaarheid van voldoende chauffeurs speelt hierbij een belangrijke rol.
- b) Het vervoer zal in principe volgens de gebruikelijke planning en routes (zoals dat van toepassing was voor de corona crisis) opgestart worden. Als iets anders nodig is (omdat een school bijvoorbeeld niet volledig kan starten of leerlingen geen mondkapje kunnen dragen): maak maatwerk afspraken met de vervoerder(s) over hoe dat verder vorm te geven.
- c) Stel ophaal- en afzetprocedures op bij scholen en kinderopvang organisaties i.v.m. het respecteren van de 1,5 meter regel. En communiceer met de vervoerders welke (hygiëne) protocollen binnen de scholen en kinderopvang organisaties zelf worden gebruikt. Richt wanneer mogelijk in overleg met scholen en wegbeheerder duidelijk afgebakende afzet- en ophaalplekken in die zodanig zijn ingericht dat taxi's zo veel als mogelijk meteen door kunnen rijden.

5. Uitgangspunten voor de gemeenten, kinderdienstencentra en kinderopvang organisaties (als opdrachtgevers van het vervoer)

- a) De opstart van vervoer vraagt inspanning en aanpassing van alle betrokken partijen. Vervoerders willen graag, binnen de gestelde kaders en randvoorwaarden bijdragen aan het weer opstarten van het vervoer. Deze kaders en randvoorwaarden hebben consequenties die in gezamenlijkheid besproken moeten worden om in gezamenlijkheid tot oplossingen en een werkbare situatie te kunnen komen.
- b) Neem voldoende tijd in acht om invulling te geven aan de opstart van het vervoer van en naar scholen en van en naar instellingen. Zodra er plannen zijn om vervoer op te starten, betrek de vervoerder(s) daar direct bij, en stem af, met in achtneming van dit protocol, op welke wijze het vervoer, binnen welke termijn, verantwoord en veilig is op te starten. De beschikbaarheid van voldoende voertuigen, maar ook de beschikbaarheid van voldoende chauffeurs speelt hierbij een belangrijke rol.
- c) Overleg tussen vervoerders, instellingen, scholen en opdrachtgevers op lokaal/regionaal niveau is cruciaal om zicht te krijgen in welke aanpak men wil hanteren en wat dat voor het vervoer betekent.

6. Uitgangspunten voor bedrijfslocaties van vervoerders

Leef de volgende richtlijnen na en bespreek deze voorafgaand aan het werk met uw werknemers en/of collega's / zorg voor een goede communicatie hierover binnen het bedrijf:

- a) Waar de aard van werkzaamheden het toelaat, wordt werk vanuit huis gedaan.
- b) Stel een corona verantwoordelijke aan op het bedrijf c.q. per vestiging. Dit kan een preventiemedewerker zijn.
- c) Houd zoveel mogelijk 1,5 meter afstand.
- d) Pas het werk aan op de 1,5 meter afstand en richt de werkruimte hierop in. Maak op een plattegrond zichtbaar waar werknemers worden geacht hun werk te doen. Eventueel en als nodig ook met een routing om te voorkomen dat mensen onnodig dicht langs elkaar heen moeten / elkaar tegen komen.
- e) Voor liften en andere kleine ruimtes: maximaal 1 persoon in deze ruimtes aanwezig.
- f) Deel afdelingen zo mogelijk op, om de kans op ziek worden van een complete afdeling / het bedrijf te verkleinen.
- g) Splits groepen werknemers tijdens lunch. Lunch zoveel mogelijk in de open lucht. En houd ook tijdens de lunch en andere pauzes de minimaal 1,5 meter in acht.
- h) Overige hygiëneregels:
  - een maximaal aantal mensen tegelijk in het toilet: gebruik de urinoirs om en om,
  - hang waarschuwbordjes op de deuren van kleine ruimtes,
  - zorg ervoor dat direct buiten de toiletten flesjes/pompjes met desinfecterende vloeistof staan,
  - dagelijks extra schoonmaken van toiletten en andere faciliteiten die gezamenlijk wordt gebruikt,
  - deurklinken goed en extra schoonhouden,
  - materiaal voor gedeeld gebruik goed reinigen, voor het desinfecteren van materialen en producten is schoonmaakalcohol van 70 % (IPA) geschikt,
  - zorg dat de ruimtes vaker schoongemaakt worden dan normaal en dat er zeep/ontsmettingsmiddel en wegwerphanddoeken aanwezig zijn.
- i) Beperk contacten met externen zo veel als mogelijk. Maak hierover afspraken met leveranciers, klanten en andere personen die de werklocatie willen bezoeken.
- j) Stel verspreide vaste tijdstippen in voor eenheden werknemers om naar werk te komen en te voorkomen dat te veel werknemers elkaar bij de ingang, lift, trap, ed. tijdens spitsuren tegenkomen
- k) Vergaderingen: alleen telefonisch of via video conferenties. Daar waar het echt noodzakelijk is: zet een maximaal aantal stoelen in vergaderruimtes om 1,5 meter afstand te waarborgen
- l) Laat de werknemers zoveel mogelijk in dezelfde teams en op dezelfde locaties/ruimtes werken, zodat men niet telkens met anderen in contact komt.
- m) Spreek elkaar (streng) aan op (gevaar onderschattend) afwijkend gedrag en corrigeer elkaar. Neem je verantwoordelijkheid voor jezelf en collega's. Stel vragen en meld problemen bij je leidinggevende.

'Angst voor corona' is geen reden voor verzuim of uitval. Maar ga hierover wel in gesprek met de werknemers die aangeven met zorgen hierover te zitten.

Instructie en opleiden van werknemers

- a) Instrueer uw werknemers over de maatregelen die gelden op uw bedrijf en de richtlijnen die in de sectorprotocollen en adviezen van het RIVM zijn opgenomen.
- b) Herhaal deze instructies periodiek en in ieder geval als de maatregelen worden aangepast.

- c) Maak daarbij gebruik van instructies of informatie die beschikbaar is vanuit KNV, FNV, CNV en andere instanties.

Voor bezoekers (inclusief leveranciers en werknemers) aan het bedrijf

Voor de ondernemers:

- a) Hang de hygiëne regels die gelden op het bedrijf aan de buitenkant van het bedrijf en herhaal deze ook binnen bij de receptie, werkplaats of andere ingang waar bezoekers het pand kunnen betreden.
- b) Maak de hygiëne regels ook kenbaar via uw website en/of werknemersportals en digitale nieuwsbrieven.
- c) Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in het bedrijf, zo nodig ook vóór het bedrijf.
- d) Geef in receptie ruimtes en andere ontvangstruimtes het maximum aantal personen aan dat tegelijkertijd in de ruimte mag zijn. Richtlijn is maximaal 1 persoon per 10 vierkante meter vloeroppervlak. Maak dit ook via een plattegrond visueel zichtbaar.
- e) Laat leveranciers producten en bestellingen tot aan de deur afleveren, laat ze niet binnen.
- f) Zorg voor maximale hygiëne, denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de pinterminal of de afstortlocatie van contant geld.

Voor de bezoekers:

- a) Houd 1,5 meter afstand, voor het bedrijf en in het bedrijf.
- b) Kom zoveel mogelijk alleen naar het bedrijf, reis niet samen/met collega's.
- c) Kom niet naar het bedrijf als je verkouden bent of griepklachten hebt.
- d) Houd het bezoek zo kort mogelijk.
- e) Was handen voor-en na het bezoek als dat hygiënisch mogelijk is en als dat niet mogelijk is draag wegwerphandschoenen.
- f) Volg altijd de aanwijzingen van het personeel.
- g) Lever producten en bestellingen tot aan de deur, ga niet naar binnen.

Check: Stel uw klant/cliënt de volgende vragen:

Had je een of meerdere van deze klachten in de afgelopen 24 uur ?

Hoesten

Neusverkoudheid

Koorts vanaf
38 graden

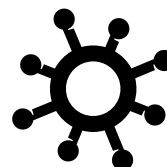

Benauwdheidsklachten

Heb je op dit moment een
huisgenoot met koorts en/of
benauwdheidsklachten?

Heb je het nieuwe coronavirus
gehad en is dit de afgelopen
7 dagen vastgesteld (in een lab)

Heb je een huisgenoot /gezinslid
met het nieuwe coronavirus en
heb je in de afgelopen 14 dagen
contact met hem/haar gehad
terwijl hij/zij nog klachten had?

14 dagen

Ben je in quarantaine omdat je
direct contact hebt gehad met
iemand waarbij het nieuwe
coronavirus is vastgesteld?

*Indien een van de vragen met ja beantwoord wordt,
maak dan geen afspraak of annuleer de afspraak*